

Cova dels Dos / Cova del Bisbe

La Palma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Emplaçament
Alçada: A 400 m a l'est del nucli de Corbera del Llobregat
240

Coordenades:

Latitud: 41.41512
Longitud: 1.93862
UTM Est (X): 411298
UTM Nord (Y): 4585385

Classificació

Número de fitxa 08905 - 35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític Edats dels Metalls
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Hi ha hagut esfondraments a l'entrada de la cavitat. L'estat del jaciment ja en el moment de la seva excavació arqueològica, era dolent.

Protecció Inexistent
Número inventari CCAA: 2502

Generalitat i altres inventaris

Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08313A00800037
Autoria de la fitxa Xavier Esteve Gràcia
Data de registre de la fitxa: dt., 20/03/2012 - 01:00

Descripció

Aquesta cova, marcada com cova-avenc del Dos, té un recorregut d'uns 100 metres amb dues petites entrades, una original i l'altra, de cronologia posterior, formada per l'evolució del penya-segat a causa d'una fractura anterior. És una cavitat amb sediments originàriament estratificats però que actualment està molt remoguda pels continus desprendiments de blocs de pedra que han canviat, fins i tot, l'estructura originària de la cova. Els desprendiments produïts en els darrers anys dificulten l'accés a les galeries situades més enllà de la primera sala. Les galeries són curtes i petites i s'obren en una xarxa de diàclasis. En aquesta cavitat s'han conservat traces d'ocupacions que daten des del neolític antic fins l'edat del bronze (vegeu el camp 'història').

Història

La cova, coneguda des de fa molts anys, fou ocupada com a amagatall durant la Guerra Civil. l'any 1971 la cova fou redescoberta per 2 membres de Recerques i Exploracions Subterrànies del Grup Espeleològic del Centre Excursionista Pirinenc, que li donaren el seu nom actual. En la seva exploració de la cavitat hi recolliren ceràmiques superficials que foren lliurades a l'arqueòleg Ramon Viñas. Poc després, aquest i Domènec Miquel topografiaren la cavitat. L'any 1975 s'excavà un sector per part de R. Viñas, D. Miquel, A. Martín i M.A. Petit, amb el permís del Director del Museu Arqueològic de Barcelona. Un any més tard A. Martín i M.A. Petit, n'excaven un altre sector. Malauradament aquell mateix any el jaciment arqueològic fou pràcticament destruït com a conseqüència d'actes vandàlics.

En els treballs arqueològics esmentats, es constatà que l'estratigrafia estava força malmesa. Es trobà ceràmica pertanyent a grans vasos de superfícies grolleres i profundament decorats amb acanalats, que permeten situar-les del darrer moment d'ocupació que pertany al bronze final II. Per sota, hi havia alguns materials carenats i decorats amb incisions datables d'un moment anterior als descrits, possiblement del bronze inicial. Responen a formes rectes o bombades (formes cilíndriques, bols i derivats) amb llengüetes. Més avall, es van documentar les restes característiques de la cultura de sepulcres de fossa, amb vasos de superfícies allisades o brunyides amb les formes carenades, que cronològicament se situarien en el neolític mitjà-recent. Entremig i per sota de grans blocs de pedres hi ha testimoni d'un grup epicardial, que conservava alguns vasos complets, però trencats per blocs caiguts. No es pogué distingir si realment es tractava d'un sol nivell epicardial o bé de dos de diferenciats: cardial i epicardial, ja que les enormes pedres impossibilitaren la continuació dels treballs.

Bibliografia

AAVV (1977) "Destrucció d'un jaciment arqueològic. La Cova dels Dos", Informació Arqueològica, 25. Barcelona: MAC - Societat Catalana d'Arqueologia.

AAVV (2011) Revisió del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de la Palma de Cervelló (POUM). Catàleg de béns protegits. Ajuntament de la Palma de Cervelló. P. 90-91.

MARTÍN, A.; PETIT, M. A. (1982) "La Cova dels Dos", Les excavacions arqueològiques a Catalunya en els darrers anys. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. P.68 -69.

PINTA, J. "Addenda al repertori de cavitats d'interès arqueològic de la província de Barcelona. Font-rubí", Exploracions, 8. Barcelona: Espeleo-Club de Gràcia). P.16.

